

עדכוני חקיקה והנחיות רשות ניירות ערך לשנת 2021 בדבר הדוחות התקופתיים

לקוחות יקרים,

לצורך הכנת הדוחות התקופתיים והשנתיים לשנת 2021, סקרנו ובחנו את עדכוני החקיקה והנחיות רשות ניירות ערך ("הרשות") הרלוונטיים והמרכזיים בקשר עם הכנת הדוחות התקופתיים לשנת 2021, וריכזנו אותם בעבורכם.

תוכן עניינים

1	א. עדכוני חקיקה
2	ב. חידושים המשפיעים על הדוחות התקופתיים
5	ג. עדכונים על הליכי אכיפה בקשר עם דיווחים ודוחות

א. עדכוני חקיקה

1. תיקון תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים) (תיקון), התשפ"ב-2021 - ביטול חובת פירוט השעות של רואי החשבון המבקרים בדוח הדירקטוריון

תקנה 10(ב)(12) לתקנות הדוחות קובעת חובה לגלות פרטים מסוימים אודות רואה החשבון המבקר של תאגיד ("רוה"ח המבקר"), כמפורט בתוספת השביעית לתקנות הדוחות ("התוספת השביעית"). גילויים אלו נקבעו כדי לייצר שקיפות על רקע החשש להיווצרות תלות של רו"ח המבקר בגוף המבוקר.

פירוט הגילוי הנוגע לשעות עבודת המבקר והיקף שכרו מלבה שוק תחרותי במיוחד אשר בגינו "נשחק" שכר טרחתם של רוה"ח המבקרים. הפגיעה בשכר הטרחה מייצרת חשש לפגיעה באיכות הביקורת, ועל כן המחוקק בחר לשנות את דרישות הגילוי הנ"ל אשר נוגעות לשכר והיקף שעות, כמקובל בארה"ב ובאנגליה, זאת כמפורט להלן:

- **שעות עבודה**: החברה אינה נדרשת עוד להציג בדוח הדירקטוריון את מספר שעות העבודה שהושקע על-ידי רו"ח המבקר, אלא להציג את השכר הכולל שמשולם בעד שירותי ביקורת, שירותים הקשורים לביקורת ושירותי מס הקשורים לביקורת, וכן את השכר הכולל בעבור שירותים אחרים.
- **שירותי מס**: בוטלה הדרישה, שהייתה קיימת בעבר במקרים מסוימים, לפרט בנפרד את הסכום ששולם בעד שירותי מס והסכום ששולם בעד שירותי ביקורת.

- **שינויים בהיקף שעות העבודה**: החברה אינה נדרשת עוד לפרט ולהסביר בדוח הדירקטוריון אודות הפחתה מהותית של שעות העבודה של רוח"ח המבקר.

ב. חידושים המשפיעים על הדוחות התקופתיים

2. גילוי על צבר הזמנות בדוח תקופתי - הזמנות שלגביהן קיימת ללקוח זכות לביטול

בחודש אוקטובר 2021 פרסמה הרשות שאלות ותשובות ("שו"ת") בנושא גילוי על צבר הזמנות בדוח התקופתי בהתאם לסעיף 15 לתוספת הראשונה לתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת התשקיף - מבנה יצורה) - התשכ"ט 1969 ("התוספת הראשונה").

לפי הרשות, תאגיד לא רשאי לכלול הזמנות שלגביהן קיימת ללקוח זכות לביטול ההתקשרות ללא תשלום פיצוי משמעותי. בסעיף 15(א) לתוספת הראשונה, "צבר הזמנות" מוגדר כהזמנות מחייבות, אשר טרם הוכרו כהכנסות בדוחות הכספיים. אם קיימת זכות לביטול ללקוח שאינה כוללת תשלום פיצוי משמעותי, הרי שמדובר בהזמנות שאינן מחייבות אותו ולכן לא ניתן להציגן כחלק מצבר ההזמנות של התאגיד. **אם התאגיד רואה ערך בהצגת הגילוי אודות ההזמנות הלא מחייבות כאמור, ניתן להציגן בנפרד מצבר ההזמנות, תוך מתן גילוי אודות זכות הביטול הקיימת ללקוח.**

יובהר כי לפי עמדת הרשות, האמור לעיל יחול בכל מקרה שבו ההזמנה של הלקוח אינה נחשבת למחייבת, כגון: הזמנות שיהפכו למחייבות בהתקיימות תנאים מתלים, אופציות לרכישה של סחורה או שירותים הניתנת למימוש לפי החלטת הלקוח בלבד, וכיו"ב, למעט המקרים שניתן להציג בנפרד לפי סעיף 15(ב) לתוספת הראשונה, הכוללים רק הזמנות שיהפכו למחייבות בטווח הקצר, והסיבה לכך שטרם הפכו לכאלה היא טכנית בלבד.

למעבר לשו"ת לחצו [כאן](#).

3. המלצות הרשות אודות גילוי בנוגע לאחריות תאגידית וסיכוני ESG

בחודש אפריל 2021 פרסמה הרשות את המלצותיה לתאגידים מדווחים ביחס לגילוי בתחום האחריות התאגידית וניהול סיכוני ESG (Environmental, Social & Governance). הרשות סבורה כי היענות התאגידים המדווחים לקריאת הרשות לפרסם דוח אחריות תאגידית שנתי עשויה לסייע למשקיעים המעוניינים בכך ללמוד על היבטי ה- ESG בתאגידים המדווחים. המתווה הרצוי לדעת הרשות הוא כדלקמן:

- הרשות קוראת לכלל התאגידים המדווחים אשר ניירות הערך שלהם נסחרים בבורסה לפרסם לציבור המשקיעים דוח אחריות תאגידית שנתי (יודגש כי קריאה זו וולונטרית);
- **הרשות קוראת לכל תאגיד מדווח שיבחר לפרסם דוח אחריות תאגידית שנתי לפרסמו בסמוך למועד פרסום הדוח התקופתי לשנה הרלוונטית;**
- ניתן לפרסם את הדוח באתר האינטרנט של התאגיד המדווח, ותאגיד שירצה בכך יוכל לשלוח לרשות עותק מהדוח, והיא תפרסם אותו בעמוד ייעודי באתר הרשות - פרסומים כאמור לא יהיו תחת תחולת חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 ("חוק ניירות ערך"). יש להביא בחשבון כי תאגיד שיפרסם את דוח האחריות התאגידית במגנ"א יהיה כפוף לתחולת דיני ניירות ערך;

- הרשות קוראת לערוך ולהכין את הדוח על בסיס קריטריונים בינלאומיים מקובלים, דוגמת GRI או SASB. עם זאת, יודגש, כי כל תאגיד מדווח שיבחר לפרסם דוח אחריות תאגידית, יהיה רשאי לערוך ולהכין אותו על בסיס קריטריונים מקובלים אחרים.

לפרסום הרשות לחצו [כאן](#).

4. כללי התנהגות מוצעים לדירקטורים לקידום איכות הביקורת על הדוחות הכספיים (Best Practice)

בחודש אוקטובר 2021 פרסמה הרשות כללי התנהגות מוצעים לדירקטורים לקידום איכות הביקורת על הדוחות הכספיים, זאת כחלק מהצעדים בהם נוקט סגל הרשות על מנת לשפר את איכות הדיווח הכספי של תאגידים. מטרת מסמך זה היא לקדם את איכות הביקורת על הדוחות הכספיים המבוצעת על ידי רואה החשבון המבקר.

כללי ההתנהגות המומלצים במסמך נוגעים לדירקטורים, ובפרט לדירקטורים החברים בוועדת הביקורת ו/או בוועדת לבחינה הדוחות הכספיים ("ועדת המאזן"), ביחס להיבט זה של תפקידם.

הכללים המוצעים נוגעים להיבטים המפורטים להלן:

- מינוי רואה החשבון המבקר וקביעת שכרו;
- אי תלות של רואה חשבון מבקר: ראוי שוועדת הביקורת תפקח על אי התלות הן בעת המינוי והן באופן שוטף בתקופת כהונתו כרו"ח מבקר;
- תקשורת בין הדירקטוריון וועדותיו עם רואה החשבון המבקר: תקשורת פתוחה וישירה בין הדירקטוריון, ועדת הביקורת, ועדת המאזן, לפי העניין, והנהלת התאגיד לבין רואה החשבון המבקר, תוך שמירה על כללי אי התלות, הינה רכיב קריטי לשם קידום איכות הביקורת.

למעבר למסמך לחצו [כאן](#).

לתשומת ליבכם, כללי ההתנהגות שפרסמה הרשות בנושא זה רלוונטיים הן לדוח התקופתי והן להתנהלות השוטפת של החברה והדירקטורים, ולכן יש ליישם בהתאם.

5. חובת עדכון על פערים משמעותיים בין אומדנים ותחזיות מהותיים שהונחו בבסיס הערכת שווי

בחודש אוקטובר 2021 פרסמה הרשות שו"ת בו הביעה את עמדתה כי חלה חובת עדכון אודות פערים משמעותיים בין אומדנים ותחזיות מהותיים שהונחו בבסיס הערכת שווי שצורפה להצעה פרטית חריגה או לדוח עסקה עם בעל שליטה, לבין התממשותם בפועל.

תקנה 10(ב)(8) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 ("תקנות הדוחות"), קובעת כי מידע כאמור יינתן גם ביחס לחוות דעת מקצועית כמשמעותה בתקנה 15 לתקנות ניירות ערך (הצעה פרטית של ניירות ערך בחברה רשומה), תש"ס-2000 או בתקנה 9 לתקנות ניירות ערך (עסקה בין חברה לבין בעל שליטה בה), תשס"א-2001.

על התאגיד שצירף הערכת שווי כאמור לכלול גילוי במסגרת דוח הדירקטוריון שיצורף לדוח התקופתי אודות פערים אלו, לרבות, התייחסות כמותית להנחות, האומדנים והתחזיות שהונחו, וכן לתוצאתם בפועל בשנים הרלוונטיות.

למעבר לשו"ת לחצו [כאן](#).

6. דוח ריכוז ממצאים בנושא התחייבות לעמידה באמות מידה פיננסיות כלפי מחזיקי אגרות חוב סחירות

בחודש אוקטובר 2021 מחלקת ביקורת והערכה ברשות פרסמה דוח ריכוז ממצאים, שעלו במסגרת ביקורת רוחב שביצעה יחד עם מחלקת תאגידי ברשות, בנושא התחייבות לעמידה באמות מידה פיננסיות כלפי מחזיקי אגרות חוב סחירות. המדגם כלל שני תאגידי מדווחים, ובמסגרתו נבחנה עמידת חברות המדגם באמות מידה פיננסיות הקבועות בשטרי הנאמנות ובדיווחיהן של החברות כלפי מחזיקי אגרות החוב.

ממצאי הביקורת הצביעו על קיומם של ליקויים בחישוב אמות המידה הפיננסיות ועל קיומה של אי בהירות בנוגע לאופן חישוב אמות המידה הפיננסיות על ידי חברות המדגם בהתאם לנוסח שטרי הנאמנות.

ליקויים בחישוב אמות מידה פיננסיות עלולים לעלות לכדי פגיעה בזכויות המחזיקים, ככל שאי העמידה באמות המידה מקימה עילה לפירעון מידי או פיצוי בריבית ו/או להביא להצגה שגויה בדוחות הכספיים ואף לפגוע במהימנות הערכת מצבה הפיננסי של החברה.

ממצאי הביקורת שנמצאו בחברות המדגם: טעויות בחישוב NOI; ניכוי הוצאות מה- NOI המתואם; טעויות בחישוב המס המשוער לצורך קביעת הבטוחה; ביצוע התאמות שגוי בחישוב הרווח הצפוי; וטעות בחישוב יתרת הלוואת הבעלים.

לדוח ריכוז הממצאים לחצו [כאן](#).

7. החלטת אכיפה חשבונאית 1-21 - גילוי כמותי ואיכותי אודות סיכון האשראי של חברה

בחודש מרץ 2021 פרסם סגל הרשות כי מצא מספר מקרים בהם תאגידי מדווחים ותאגידי שהגישו טיוטת תשקיף להנפקה לראשונה, הפועלים בתחומי האשראי החוץ-בנקאי, לא יישמו באופן מלא את הוראות הגילוי כנדרש בהתאם לתקן דיווח כספי בינלאומי 7 "מכשירים פיננסיים: גילויים" בקשר לסיכון אשראי של התאגיד הנובע מהמכשירים הפיננסיים שהתאגיד חשוף אליהם בסוף תקופת הדיווח. בפרסום הובאה דוגמה מקיפה לדרישות הגילוי שלא יושמו באופן מלא.

למעבר להחלטה לחצו [כאן](#).

8. עדכון בנוגע למעבר לדיווח דוחות כספיים במתכונת iXBRL

נכון להיום, תאגידי בישראל מפרסמים את דוחותיהם התקופתיים באמצעות קובץ PDF. לצד זאת, עם אימוץ תקן ה- IFRS בשנת 2008 הוחלה עליהם דרישה להזין מספר שדות מהדוחות הכספיים בטופס אינטרנטי, המתורגם ל- XBRL. אם כן, בחודש ספטמבר 2019 פרסמה הרשות מסמך היועצות בנוגע למעבר לדיווח דוחות כספיים במתכונת iXBRL. למעבר לעדכון הרשות לחצו [כאן](#).

בחודש דצמבר 2021 הרשות פרסמה עדכון בנוגע למתכונת הדיווח המוצעת, וציינה כי ביצעה צעדים משמעותיים לקידום המעבר לדיווח מחייב של דוחות תקופתיים בדרך של iXBRL. אמנם דיווח במתכונת iXBRL אינו מחייב נכון למועד זה, אך כבר כעת הרשות מציעה לאמץ מתכונת דיווח זאת באופן וולונטרי.

החל מתחילת המועד לדיווח וולונטרי ובתיאום מול הרשות, יתאפשר לתאגיד לצרף לדיווחיו דיווח iXBRL. כך, תאגיד יוכל להתנסות בתשתיות החדשות ולדמות תהליך דיווח iXBRL מלא לפני שיושלמו הכללים והחקיקה הרלוונטיים שמכוחם מתכונת הדיווח הנ"ל תהא בעתיד מחייבת. מבין התאגידי שיצטרפו לדיווח הוולונטרי, הרשות תעניק באמצעות הגרלה עד 30 רישיונות להטמעת iXBRL למשך שנה, ובנוסף תעניק סל שעות תמיכה.

הרשמה לשלב הוולונטרי תיעשה באמצעות מייל או שליחת טופס מגנ"א עד ליום 15 בינואר 2022.

למעבר לעדכון הרשות לחצו [כאן](#).

ג. עדכונים על הליכי אכיפה בקשר עם דיווחים ודוחות

9. דרישת עיצום כספי בשל פרט חסר בדוחות תקופתיים

- בחודש אפריל 2021 הרשות דרשה מחברת ארית תעשיות בע"מ ("ארית") לשלם עיצום כספי בסך 47,887 ש"ח בשל פרטים חסרים בדוחותיה התקופתיים לשנים 2017 עד 2019.
- יש לציין כי ביום 9 ביולי 2021 הרשות העניקה לארית פטור מגילוי סוד מסחרי במסגרת דוחותיה התקופתיים לשנים 2020 עד 2022, הכולל את הפרט החסר בגינו נקנסה ארית.
- דרישת העיצום הכספי הראשונית עמדה על 95,774 ש"ח, ולאחר הפחתת סכום העיצום לפי תקנות (1)2 ו-2(2)(א) לתקנות ניירות ערך (הפחתה של סכומי עיצום כספי), תשע"א-2011 ("תקנות ההפחתה") בשיעור של 50% עמדה על 47,887 ש"ח.

למעבר לדיווח באתר הרשות לחצו [כאן](#), ולמעבר לדיווח החברה במגנ"א לחצו [כאן](#).

10. דרישת עיצום כספי בשל אי צירוף הערכת שווי מהותית מאד לדוחות תקופתיים

- בחודש ינואר 2021 הרשות דרשה מחברת בתי זיקוק צירון בע"מ לשלם עיצום כספי בסך 30,000 ש"ח, בשל אי צירוף הערכת שווי מהותית מאוד לדוחות הכספיים לשנת 2018. החברה לא צירפה לדוחותיה הכספיים הערכת שווי שהינה בגדר הערכת שווי מהותית מאד של מתקן ציוד זיקוק נפט.
- הרשות דחתה את בקשת החברה להפחית את סכום העיצום והחברה חויבה בתשלום של 30,000 ש"ח.
- במסגרת דחיית הבקשה, הרשות סקרה בהרחבה את עילות ההפחתה לפי תקנות (1)2, (2)2, (א)2 ו-4(2) תקנות ההפחתה.

למעבר לדרישת הרשות לחצו [כאן](#).

לעמדת הרשות בנושא פרמטרים לבחינת מהותיות הערכות שווי לחצו [כאן](#).

11. דרישת עיצום כספי בשל היעדר גילוי בדוחות תקופתיים על החזקת בעל עניין בחברה בת מהותית

- בחודש אוגוסט 2020 הרשות הגישה לחברת יצוא חברה להשקעות בע"מ דרישה לתשלום עיצום כספי בסך 95,313 ש"ח.
- החברה לא דיווחה בדוחותיה השנתיים לשנים 2016 ו-2017 במסגרת הדיווח לפי תקנה 24(ב) לתקנות הדוחות, על החזקתו של אחד מבעל העניין בחברה במניותיה של חברת בנק ירושלים, חברת בת של החברה המוחזקת על ידה ב- 86%.
- באמור לעיל, ביצעה החברה 2 הפרות של תקנה 24(ב) לתקנות הדוחות, כמפורט בפרט 9 לתוספת החמישית לחוק ניירות ערך. על אף האמור ולפנים משורת הדין, החליטה הרשות להטיל על החברה עיצום כספי ביחס להפרת הגילוי בדוח התקופתי השנתי לשנת 2017 בלבד.
- משכך, הרשות הטילה על החברה עיצום כספי בסך 317,712 ש"ח, אותו הסכימה להפחית בשיעור של 70% לפי תקנות (1)2, (א)2 ו-4(2) לתקנות ההפחתה לסכום של 95,313 ש"ח.

למעבר לדרישת הרשות לחצו [כאן](#).

למידע נוסף אנו עומדים לרשותכם בכל שאלה או הבהרה ונשמח לסייע ככל הנדרש.

**מחלקת שוק ההון
פישר (FBC & Co.)**

כותבי עדכון זה: עוה"ד מיכל ניסני, שותפה; שרית פרלמוטר שוגרמן, תומר זליבנסקי ושובל ברזני.

03-6944190

mnissani@fbclawyers.com

עו"ד מיכל ניסני

.....
הכלול באגרת מידע זו הוא מידע כללי בלבד, הוא אינו חוות דעת משפטית או ייעוץ משפטי ואין להסתמך עליו. כל הזכויות שמורות לפישר (FBC & Co.).
להירשם למייל זה או להסרה מרשימת התפוצה: news@fbclawyers.com